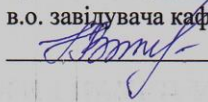

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової освіти
протокол від 08.09 2020 р. № 3

в.о. завідувача кафедри

 Наталія ВОРОПАЙ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОСНОВИ СЦЕНІЧНОГО ТА ЕКРАННОГО МИСТЕЦТВА
З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

Освітня програма «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня

спеціальність 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2020

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Основи сценічного та екранного мистецтва з методикою навчання
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3кредити / 90 годин
Семестр	I семестр
Викладач	Анастасія Горлова (Anastasiya Horlova), кандидат педагогічних наук доцент кафедри https://orcid.org/0000-0002-6734-6335
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1175
Контактний телефон, месенджер	(0552)326766
Email викладача:	horlovanastasiavas@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок, 16:00-17:00, ауд. 212 або за призначеним часом
Методи викладання	Лекційні заняття, кейси, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Залік

2. Анотація дисципліни: освітня компонента включає теми, пов'язані з

- концептуальними положеннями про специфіку майбутньої професійної діяльності;
- розширенням мистецького світогляду та ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкової школи на основі ознайомлення і вивчення кращих зразків сценічного та екранного мистецтва;
- формуванням умінь оперувати різними видами аналізу художніх особливостей творів мистецтва та їхньої інтерпретації в процесі опрацювання різних форм, жанрів, стилів;
- збагаченням власного художньо-естетичного досвіду для подальшого використання в професійній діяльності.

3. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: розкрити особливості та специфіку майбутньої професійної діяльності, озброїти студентів ефективними механізмами підвищення її якості шляхом розвитку художньої свідомості, образного мислення та художньо-творчих умінь;

- формувати вміння опрацьовувати твори мистецтва та їх інтерпретувати;

- розширити сферу естетично-емоційних вражень тощо, розвиток критичного мислення.

Завдання:

1) розвиток у майбутніх фахівців уявлень про педагогічну творчість, роль художнього мислення, художньо-аналітичних вмінь та практичних творчих навичок для формування складових власної творчої педагогічної діяльності;

2) ознайомлення майбутніх вчителів початкової школи з напрямками цілеспрямованого професійного вдосконалення;

3) формування професійно-педагогічних умінь майбутніх вчителів початкової школи;

4) залучення студентів до шедеврів вітчизняної та закордонної культури, до кращих зразків народної творчості, класичного й сучасного мистецтва з метою реалізації морального потенціалу мистецтва як інструменту активізації та розвитку цінностей особистості й українського суспільства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретико-методичних положень педагогіки, психології та фахових методик навчання.

Загальні компетентності:

ЗК.01 Здатність діяти як відповідальний громадянин та брати участь у суспільному житті на різних рівнях (громадянська компетентність)

ЗК.02 Здатність до співробітництва в різних соціальних ситуаціях та критичного оцінювання соціальних подій і явищ (соціальна компетентність)

ЗК.03 Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження і самореалізації впродовж життя, до цінування багатоманітності у суспільстві (культура самовираження)

ЗК.05 Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою (підприємницька компетентність)

Спеціальні (фахові) компетентності:

Фахові компетентності (ФК)	<i>ФК-1. Мовно-комунікативна компетентність</i> Здатність до спілкування державною мовою; здатність до спілкування іноземною мовою (за потреби); здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність в учнів.
-----------------------------------	--

ФК-2. Предметна компетентність

Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі; здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей; здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання

ФК-3. Інформаційно-цифрова компетентність

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі; здатність до формування в учнів позитивного ставлення до інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій та відповідального їх використання.

ФК-4. Психологічна компетентність

Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів; здатність визначати і враховувати в освітньому процесі індивідуальні особливості учнів; здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їх позитивної самооцінки, «я»-ідентичності; здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів; здатність до формування спільноти учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

ФК-5. Емоційно-етична компетентність.

Здатність усвідомлювати особисті відчуття й почуття, управляти власними емоційними станами; здатність до усвідомленої, конструктивної та екологічної взаємодії з учасниками освітнього процесу та в локальних спільнотах; здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК-6. Компетентність педагогічного партнерства

Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки учнів; здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; здатність до роботи у команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; здатність до координації

	<p>взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу з метою надання додаткової підтримки учням.</p> <p><u>ФК-7. Інклюзивна компетентність</u> Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.</p> <p><u>ФК-8. Здоров'язбережувальна компетентність</u> Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів; здатність надавати домедичну допомогу учням.</p> <p><u>ФК-13. Інноваційна компетентність</u> Здатність до застосування наукових методів пізнання в освітньому процесі; здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.</p> <p><u>ФК-14. Здатність до навчання впродовж життя</u> Здатність до визначення умов і ресурсів професійного розвитку впродовж життя; здатність до супроводу та підтримки педагогічних працівників (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p><u>ФК-15. Рефлексивна компетентність</u> Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення індивідуальних професійних потреб.</p>
--	--

Програмні результати навчання:

ПРН 13	Проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи.
ПРН 15	Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.
ПРН 16	Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.
ПРН 17	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 18	Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.
ПРН 19	Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

5. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / 90 годин	16	14	60

1. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Віртуальне навчальне середовище Moodle, Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

2. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне або дистанційне відвідування всіх лекційних та практичних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Будь ласка, поставтеся до цього питання відповідально.

3. Схема курсу

Модуль Елементи сценічного та екранного мистецтва в професійній діяльності педагога.

Тема 1. Становлення і розвиток професійно-педагогічної майстерності вчителя. Елементи театральної педагогіки та екранного мистецтва у педагогічній діяльності (л.-4год., пр. – 2 год., сам. роб. – 15 год.)

- 1.1. Синтетичні види мистецтва у духовній культурі суспільства
- 1.2. Поняття мистецтва.
- 1.3.Класифікація видів мистецтва.
- 1.4.Сценічні та екранні мистецтва – складова частина синтетичних мистецтв.
- 1.5.Характерні риси театального мистецтва.
- 1.6.Історія розвитку світового театру.
- 1.7. Сучасний український театр
- 1.8. Сценічна культура в педагогічному просторі.

Тема 2. Розвиток і становлення виразного читання. Мовна підготовка майбутнього вчителя (л.-4год., пр. – 4 год., сам. роб. – 15 год.)

- 2.1.Культура і техніка мовлення вчителя початкових класів.
- 2.2.Дикція, наголос, темп, інтонація як технічні показники виразності мовлення. Дихання і голос.
- 2.3.Публічний виступ і умови його успішності.
- 2.4.Виразальні засоби художнього мовлення. Засоби емоційно-образної виразності.
- 2.5.Особливості виконання поетичних творів.
- 2.6.Читання драматичних творів.
- 2.7.Спільне в акторській та педагогічній діяльності.
- 2.8.Конкурс акторського мистецтва

Тема 3. Формування виконавського вміння в процесі професійної підготовки. Театральна система К.С. Станіславського (л.-4год., пр. – 4 год., сам. роб. – 15 год.)

3.1.Принципи системи К. Станіславського

3.2.Елементи театральної педагогіки у формуванні педагогічної майстерності вчителя початкової школи.

3.3.Розвиток акторських та режисерських здібностей майбутніх педагогів.

3.4. Формування виконавського вміння. Вправи на володіння технікою жестів і міміки. Сценічна композиція. Основи сценічного руху. Гімнастика почуттів.

3.5. Акторський тренінг

Тема 4. Основи екранного мистецтва і медіа-освіта. (л.-4год., пр. – 4 год., сам. роб. – 15 год.)

4.1. Кіномистецтво як вид екранного мистецтва. Основні етапи розвитку мистецтва кіно. «Зірки» світового кіно. Анімація.

4.2.Український кінематограф. Видатні діячі кіномистецтва – О. Довженко, І. Миколайчук, Л. Биков. Сучасне кіномистецтво України.

4.3.Медіаосвіта і медіаграмотність як складова професійної компетентності педагога. Впровадження медіаосвіти в сучасний освітній процес початкової школи.

4.4.Виховний потенціал медіазасобів. Шляхи формування навичок медіаграмотності учнів 1-4 класів.

4.5. Формування духовності молодших школярів засобами театру, кіно, телебачення.

4.6. Добір відеоматеріалів для батьківських зборів щодо впливу медіа на розвиток особистості молодшого школяра.

4.7.Перегляд і обговорення кінострічок, театралізованих вистав, рекламних роликів. Написання рецензій та критичних статей.

4.8.Створення буктрейлерів, рекламних роликів.

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль

Максимальна кількість балів за модуль – 80:

Усна відповідь – 3 бали;

Написання педагогічного диктанту – 3 бали;

Виконання завдань модулю самостійної роботи (підготовка відео, презентацій) – 3 бали;

Творчі завдання – 1 бал.

Залік – 20 балів

Всього 100 балів

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Закон України «Про освіту» // **Інформаційний** збірник. – К., 1996
2. **Державна** національна програма “Освіта” (Україна ХХІ ст.).- К., 1994
3. Концепція національного виховання // Рідна **школа**.-1996.- №5.
4. Концепція безперервної системи національного виховання. – К.: Освіта, 1994.
1. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. – К.: Лібра, 1996.
2. Андрианова-Голицына И.А. Я познаю мир. Театр: энциклопедия. – М.: АСТ: Астрель: Транзит-книга, 2006. – 398 с.
3. Антонович Д. Український театр// Дмитро Антонович. Українська культура. Лекції. – К.: Либідь, 1993. – 592 с.
4. Дятчук В.В., Барабан Л.І. Український тлумачний словник театральної лексики. – К.: Видавничий центр "Просвіта" , 2002.
5. Злочевський П.О. Оформлення театральних і концертних виступів у школах та позашкільних установах. – К., 1993.
6. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання / Упоряд. М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 768 с.
7. Корифеї українського театру. – К.: Мистецтво, 1982.
8. Красицька О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя— К.: Либідь, 1999. — 208с.
9. Крижанівський Б. Книга про кіно. – К.: Веселка, - 1992.
- 10.Крижанівський Б. Таємниці білого екрану. – К., 1990.
- 11.Масол Л. та ін. Методика навчання мистецтва у початковій школі. – Х.: Ранок, 2006.
- 12.Масол Л., Ганнусенко Н., Комаровська О., Ничкало С., Оніщенко О., Рагозіна В. Комплексна програма художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. / Інформаційний збірник міністерства освіти і науки України. – 2004. - №10. – С. 9-32.
- 13.Масол Л.М. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах / Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2004. - №10. – С.4-9.
- 14.Полякова Ю.Ю. У світі прекрасного Ілюстрована енциклопедія для дітей. – Х.: Веста: Видавництво „Ранок”, - 2006 – 128 с. (Я пізнаю світ)
- 15.Соболев Р. Як кіно стало мистецтвом. – К., 1990.
- 16.Український драматичний театр. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 1967.

17. Художня культура України: Навч. посіб./ Л.М.Масол, С.А.Ничкало, Г.І.Веселовська, О.І.Оніщенко; За заг. ред.. Л.М.Масол. – К.: Вища школа, 2006. – 239 с.

Додаткові

1. Андріанова Н. Шляхи розвитку українського театру. – К., 1987.
2. Бичко А.К., Ігнатенко П.І., Феоктистов А.М. та ін.. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій. – К.: Либідь – 1993.
3. Брехт Б. Про мистецтво театру. – К.: Мистецтво, 1977. – 364 с.
4. Госейко Л. Історія українського кінематографа (1896–1995). - Київ, 2005, с. 464
5. Історія української культури: У 5-ти т. – К.: Наукова думка, 2001. – Т.2. – Українська культура XIII–XVII століть. – 848 с.
6. Копець З.А. Театральне мистецтво в школі. – К.: Рад. школа, 1971. – 128 с.
7. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття). Вид. третє. – Х.: Одісей, 2004.
8. Корній Л. Українська шкільна драма і духовна музика XVIII століття. – К.: Муз. Україна, 1993. – 186 с.
9. Крижанівський Б. Як народжується кіно. – К.: Либідь, 2003.
10. Основи викладання мистецьких дисциплін: Навч. посібник / За заг. ред. О.П.Рудницької. – К.: 1998. – 183 с.
11. От упражнения к спектаклю. – М.: Сов. Россия, 1974. – Вып. IV. – 112 с. (Бчка «В помощь художественной самодеятельности»).
12. Ревуцький, Дмитро. Живе слово: Теорія виразного читання для школи: Перевидання. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 200 с.
13. Склярєнко В.М. Українські традиції та звичаї. Дитяча енциклопедія Фоліо, 2006. – 318 с.
14. Софронова Л. Старовинний український театр. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 336 с.
15. Театр у школі: Книга для вчителя / Упорядник Н.Є.Миропольська. – К.: Рад. школа, 1990. – 155 с.
16. Українська культура: історія і сучасність: навч. Посібник / За ред.. Черепанової С.О. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.
17. Фіалко В.А. Режисура и сценографія. – К., 1990.
18. Чашко Л. Кіно, радіо, телебачення у виховній роботі. – К., 1979.
19. Эфрос А. Профессия – режисер. – М., 1979.

Інтернет-ресурси

1. Театр в Україні http://ifteatr.org.ua/load/teatr_v_ukrajini_xvii_xviii_st/2-1-0-34
2. Культурологія, Гриценко Т.Б. <http://studentbooks.com.ua/content/view/219/46/1/6/>
3. Виразне читання http://dn.tup.km.ua/dn/dn/k_default.aspx?lng=1&MF=7728908431898312757861523521651548986D579D24718427179D5835D5&T=r6&st=0&L=1
4. Малий тлумачний словник театральнo-драматургічної термінології http://www.socgum.mdpu.org.ua/index.php?option=com_mtree&task=viewlink&link_id=1687&Itemid=0

